

#AFTERWORK

El directiu de l'Aliança Global per a la Vacunació, Rafael Vilasanjuan, afirma a les xerrades d'EL PERIÓDICO que la normalitat arribarà quan hi hagi vacuna per a tothom.

«La sortida de la pandèmia s'intueix, però després d'una llarga vall»

MICHELE CATANZARO
Barcelona

L'última onada de la pandèmia està amainant. ¿Quina és la pròxima escena d'aquesta pel·lícula? «Estem anant cap a una vall de manera rapidíssima. És possible que tinguem al davant una vall molt llarga, després de la qual s'intueix una sortida de la pandèmia», afirma Rafael Vilasanjuan.

El directiu de l'Aliança Global per a la Vacunació (GAVI) va participar dijous en un *afterwork* organitzat per EL PERIÓDICO a Casa Seat, amb el suport d'Holaluz. «Em van nomenar per entrar en el comitè de direcció de GAVI tres mesos abans de la pandèmia. Ens havíem de reunir una vegada al mes, però finalment ens vam reunir 80 vegades en un any i ens vam convertir en els responsables que la vacuna arribi a tot el món», recorda l'expert, que és també director d'anàlisi i desenvolupament global de l'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal).

Dosis de record

El més probable és que la covid passi a ser una malaltia endèmica controlable, possiblement amb dosis de record de les vacunes. «En el pic d'aquesta variant, a l'uci del Clínic no hi havia cap persona amb la pauta completa i sense altres problemes de salut. Una meitat eren no vacunats i l'altra eren persones amb malalties greus o immunodepressió», recorda l'expert.

Encara que la pandèmia amaini, continuarà havent-hi capes de població en risc. A més, poden aparèixer noves variants, especialment als llocs on hi ha més contagi i menys immunització.

Si es veu una llum al final del túnel és bàsicament gràcies a les vacunes. «Es va aconseguir una cosa sense precedents en la història. Entre la descodificació de l'ADN del vi-

Rafael Vilasanjuan, a l'afterwork moderat per Valentina Raffio, a Casa Seat.

«La imatge d'AstraZeneca com una vacuna de menys qualitat no té base», lamenta

cuna van passar tan sols 333 dies. Amb l'Ebola van passar 5 anys i amb la malària, 25», afirma. Vilasanjuan va deixar clar que la seguretat i l'eficàcia de les principals vacunes estan fora de discussió, ja que han passat assajos clínics revisats per experts independents.

La pugna de les farmacèutiques

Aquest assumpte, va observar, s'ha de mantenir separat de la crítica a la gestió d'aquests medicaments. L'expert va traçar una línia molt clara entre l'agressiva estratègia de Pfizer i Moderna, dirigida a

maximitzar els seus ingressos, i la d'AstraZeneca, que va compartir la informació sobre la seva vacuna perquè es pogués fabricar a països com l'Índia.

«La imatge d'AstraZeneca com una vacuna de pitjor qualitat no té base», va lamentar Vilasanjuan. Els esculls en el camí del fàrmac van venir més aviat per les dificultats de producció. «Abans de la pandèmia, es produïen 4.000 milions d'unitats. Per vacunar tot el món de la covid, cal multiplicar gairebé per quatre aquesta producció», va explicar Vilasanjuan, calculant que es necessitarien 14.000 milions de dosis per posar la pauta doble a tota la població mundial.

Pfizer, que ja tenia experiència en producció de vacunes, va ser ràpida a reservar-se

una part important d'aquesta cadena de producció. Mentre AstraZeneca es va comprometre amb un nivell de producció al qual no va poder arribar. «Hi va haver problemes tan senzills com que no hi havia prou vials amb vidres capaços de suportar les cadenes del fred necessàries», afirma Vilasanjuan.

A la baralla econòmica s'hi va afegir la geoestratègia. Diversos països (Estats Units, el Regne Unit, la Xina, etcètera) van voler la seva pròpia vacuna per atendre els seus ciutadans primer i per exercir influència a l'estranger.

El paper d'Europa

La Unió Europea va anar a batzegades al principi, perquè no disposava de mecanismes establerts per negociar amb les farmacèutiques, que solen concertar la venda de fàrmacs amb països, regions i fins i tot hospitals individuals. No obstant, Vilasanjuan reconeix un encert: «Per primera vegada, Europa va actuar com un estat, com un país únic en el qual val el mateix la vida d'un búlgar que la d'un francès. Si no ho haguess fet, probablement les vacunes haurien arribat només a Alemanya al principi».

El gran perdedor de la pandèmia ha sigut el Sud Global. «COVAX, la plataforma mundial per comprar i distribuir vacunes al món en desenvolupament, pretenia acabar l'any amb 2.000 milions de dosis, in'hem aconseguit un miler», constata Vilasanjuan. Hi ha països on el nivell d'immunització voreja tan sols l'1%. Els països crítics són gegants hiperpoblats com Nigèria, Etiòpia, l'Índia i parts d'Indonèsia i l'Amèrica Llatina.

No obstant, des del desembre la distribució cap al Sud Global ha començat a fluir a més velocitat i s'espera que es puguin entregar 1.500 milions de vacunes els propers sis mesos.

El pròxim repte és una distribució eficaça. Els països en desenvolupament reben vacunes de molts tipus diferents, i amb data de caducitat més pròxima, cosa que complica les campanyes d'immunització i porta a desapropietaments.

«Si es controla la covid només en una part del món, no tornarem a la normalitat en el transport i el comerç i podran sorgir variants. No sortirem de la pandèmia, si no en surt tothom», conclou Rafael Vilasanjuan. ■

Albert Sáez, director d'EL PERIÓDICO, durant la seva intervenció.